

Comunicat de presă

Luxemburg, 12 septembrie 2022

Achiziționarea de vaccinuri împotriva COVID-19 de către UE: Curtea de Conturi Europeană consideră că trebuie desprinse o serie de învățăminte

Sistemul centralizat special conceput al UE pentru achiziționarea de vaccinuri a permis crearea unui portofoliu inițial diversificat de vaccinuri candidate și achiziționarea unui număr suficient de doze de vaccinuri împotriva COVID-19. UE a început însă achizițiile mai târziu decât Regatul Unit și SUA, iar atunci când au apărut deficite grave de aprovizionare în prima jumătate a anului 2021, a devenit clar că majoritatea contractelor semnate de Comisia Europeană nu conțineau dispoziții specifice pentru a remedia perturbările în aprovizionare. Într-un raport special publicat astăzi, Curtea de Conturi Europeană concluzionează că performanța procesului de achiziții nu a fost suficient evaluată. Curtea observă, de asemenea, că Comisia nu a examinat și nici nu a efectuat încă o analiză comparativă a acestui proces cu scopul de a desprinde învățăminte pentru viitor și, în prezent, nici nu intenționează să își testeze sistemul de achiziții publice în caz de pandemie prin teste de rezistență sau simulări.

„Întrebarea dacă Comisia și statele membre au achiziționat în mod eficiente vaccinuri împotriva COVID-19 este una foarte pertinentă”, a declarat doamna Joëlle Elvinger, membra Curții de Conturi Europene care a condus auditul. „Acest subiect a fost ales având în vedere rolul central pe care l-au jucat vaccinurile în răspunsul la pandemia de COVID-19, natura fără precedent a implicării UE în achiziționarea de vaccinuri și cheltuielile implicate. Constatările Curții au scopul de a contribui la dezvoltarea continuă a capacităților de pregătire și de răspuns ale UE în caz de pandemie.”

Atunci când a început procesul de achiziții de vaccinuri al UE, la jumătatea anului 2020, nu se știa dacă sau când va ajunge pe piață un vaccin împotriva COVID-19. Întrucât a trebuit să acționeze înainte de a dispune de date științifice clare privind siguranța și eficacitatea vaccinurilor candidate, UE a ales să sprijine o serie de candidați pentru a crea un portofoliu inițial compus din vaccinuri fabricate pe baza unor tehnologii diferite și de către producători diferiți. Până în noiembrie 2021, Comisia semnase contracte în valoare de 71 de miliarde de euro în numele statelor membre pentru a achiziționa până la 4,6 miliarde de doze de vaccin împotriva COVID-19. Majoritatea acestor contracte sunt acorduri preliminare de achiziție, în cadrul cărora Comisia împarte riscul de dezvoltare a unui vaccin cu producătorii de vaccinuri și sprijină pregătirea unei capacități de producție la scară mare prin plăți în avans de la bugetul UE.

Scopul acestui comunicat de presă este să prezinte mesajele principale ale raportului special adoptat de Curtea de Conturi Europeană. Textul integral al raportului este disponibil la adresa eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

Negocierile au urmat o procedură de achiziții publice prevăzută în Regulamentul financiar al UE, dar esența procesului a fost reprezentată de negocierile preliminare care au avut loc înainte de transmiterea unei invitații de participare la licitație. Până la sfârșitul verii anului 2021, UE obținuse suficiente doze pentru a vaccina cel puțin 70 % din populația adultă, după ce s-a confruntat cu grave deficite de aprovizionare din partea a doi producători în prima jumătate a anului 2021. Comisia putea să acționeze în justiție producătorii și într-un caz a făcut acest lucru. Totuși, potrivit Curții, negociatorii UE nu au analizat pe deplin provocările legate de producție și de lanțul de aprovizionare inerente producției de vaccinuri decât după semnarea majorității contractelor. Clauzele contractuale au evoluat în timp și, în comparație cu contractele semnate în 2020, cele semnate în 2021 conțin dispoziții mai stricte cu privire la aspecte esențiale, cum ar fi calendarele de livrare și locul de producție. Clauzele negociate sunt diferite pentru fiecare contract, cu excepția celor vizând respectarea principiilor prevăzute de Directiva privind răspunderea pentru produsele cu defect. Statele membre au acceptat să reducă riscurile suportate de producători în legătură cu răspunderea pentru efectele adverse (principiul partajării riscurilor din cadrul strategiei privind vaccinurile). Dispozițiile din contractele încheiate cu producătorii de vaccinuri împotriva COVID-19 diferă de practica anterioară pandemiei, întrucât statele membre au preluat o parte a riscului financiar asumat în mod normal de producătorii de vaccinuri.

Comisia a propus ca abordarea privind achizițiile publice stabilită în contextul pandemiei de COVID-19 să fie utilizată în continuare în cazul viitoarelor crize sanitare, dar nici raportul Comisiei, nici cel al Consiliului privind „învățămintele desprinse” în urma pandemiei de COVID-19 nu au examinat performanța procesului de achiziție de vaccinuri dincolo de rezultatul său general. Curtea recomandă elaborarea unor orientări privind achizițiile publice în caz de pandemie pe baza învățămintelor desprinse și supunerea la teste de rezistență a abordării UE privind achizițiile publice de contramăsuri medicale pentru ca aceasta să fie mai bine pregătită în viitor, în caz de necesitate.

Informații generale

Fondurile pentru achizițiile de vaccinuri au provenit în principal din contribuții directe de la bugetele statelor membre și în parte din Instrumentul de sprijin de urgență (*Emergency Support Instrument* – ESI), un instrument de finanțare gestionat direct de Comisie, care îi permite acestuia să ofere sprijin în interiorul UE în caz de dezastre.

Raportul special nr. 19/2022, intitulat „*Achiziționarea de vaccinuri împotriva COVID-19 de către UE – După unele dificultăți inițiale, au fost asigurate suficiente doze, dar performanța procesului nu a fost suficient evaluată*”, este disponibil pe [site-ul Curții](#). Auditul care face obiectul acestui raport aprofundează problematica abordată în documentul de analiză intitulat „[Contribuția inițială a UE la răspunsul în materie de sănătate publică adus la pandemia de COVID-19](#)”, publicat de Curte în 2021.

Date de contact pentru presă

Serviciul de presă al Curții: press@eca.europa.eu

- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu – M: (+352) 691 553 547
- Vincent Bourgeois: vincent.bourgeois@eca.europa.eu – M: (+352) 691 551 502
- Damijan Fišer: damijan.fiser@eca.europa.eu – M: (+352) 621 552 224